zjištění soudů nemá poznačení »redis« příznačnosti pro žalobkyni již ani v širších kruzích obchodních. Tak věc v podstatě posoudil také odvolací soud, aniž mu lze vytýkati, že použil a nesprávně vyložil předpis § 6 zák. proti nekalé soutěži.

Čís. 13594.

Ujednání, jímž se zaměstnanec zavázal zaměstnavateli, že mu nahradí i ztráty na zboží a na penězích, jež sám nezavinil, zejména škodu vzniklou krádežemi třetích osob, nepříčí se dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 1. června 1934, Rv I 653/34.)

Žalobce byl zaměstnán u žalovaného družstva jako skladník. Podle služební smlouvy převzal plnou zodpovědnost za stržené peníze a zboží a byl povinen hraditi každou ztrátu, ať k ní došlo z jakéhokoliv důvodu, zejména též nepoctivostí zaměstnanců. Z prodejny, v níž byl žalobce zaměstnán, bylo odcizeno 3.047 Kč a zboží v ceně 4.700 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném družstvu jednak vrácení jistoty 2.629 Kč, jednak zaplacení částek 50 Kč a 133 Kč, které prý mu žalované družstvo dluhuje jménem příbytečného a novoročného. Žalovaná strana, doznávajíc, že žalobci zažalovaných 2.813 Kč nevyplatila, pokud se týče si je zadržela, namítla, že nárok žalobcův zanikl započtením na její vzájemnou pohledávku, k jejíž náhradě se žalobce zavázal služební smlouvou. Vzájemná pohledávka spočívala podle tvrzení žalované strany v tom, že při inventuře prodejny, jejímž vedením byl žalobce pověřen, zjištěno bylo manko na penězích 3.047 Kč a na zboží v ceně 4.757 Kč. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Jde tu o výklad písemného ujednání ze dne 17. prosince 1930, jehož pravost byla již před procesním soudem uznána. Listina obsahuje zejména tato v úvahu přicházející ustanovení: »Béřu úplnou zodpovědnost jak za stržené peníze, sklad zboží, tak i za zařízení prodejny. Jsem proto povinen nahraditi každou ztrátu na zboží, zařízení, pokud toto netrpí stálým používáním, k čemuž při předání bude vzat zřetel, a ať se stala z jakýchkoli důvodů. Následkem toho musím býti při vedení prodejny odezřetný a nemohu se vymlouvati, že jsem úbytek nezavinil, jako na příklad, že vznikl nepoctivostí zaměstnanců, odcizením nebo z jakéhokoli důvodu jiného. Tento bezpodmínečný závazek platí ovšem po celou dobu mé činnosti, ohledně zboží a všeho ostatního, co do prodejny dojde, co i z prodejny odešlo, ať v penězích, ve zboží neb v obalech. Za peníze ručím, pokud je nepředám osobě představenstvem k inkasu splnomocněné, nebo pomocné síle v prodejně zaměstnané k odvedení pro ústředí, respektive neodvedu složenku (stvrzenku) poštovního úřadu s týdenní bilancí ve smyslu nařízení představenstva. Veškeré závady, nespolehlivost podřízených zaměstnanců, krádeže těmito neb jinak přivoděné, špatné ochrany proti krádeži u dveří, oken atd., jsem povinen ústředí písemně oznámiti včas, ihned po zjištění a proti písemnému potvrzení oprávněného úředníka, jinak ručím i za škodu následkem toho

povstalou. Jakmile jest závada mnou takto ohlášena, nemohu býti činěn zodpovědným, pak-li mi nebyl dán poukaz k nutnému opatření, které jsem neprovedl.« Z těchto ustanovení vyplývá zcela nepochybně, že se žalobce zavázal nahraditi žalovanému družstvu i škodu nezaviněnou, zejména i škodu vzniklou krádeží, a že by neručil nanejvýše jen za škodu, která nastala potom, když shledané závady oznámil družstvu a družstvo přes to nenařídilo vhodné opatření. O tento případ tu však nejde. Tvrzení žalobcovo, že manko bylo způsobeno krádeží neznámého pachatele, je nerozhodné, neboť, i kdyby tomu tak skutečně bylo, nebyl by zbaven závazku k náhradě škody. Názor odvolatelův, že smlouva ze dne 17. prosince 1930 odporuje dobrým mravům, není rovněž oprávněn. Ujednání takové smlouvy není v zákoně nikde výslovně zakázáno a smlouva ani svým obsahem, ani účelem neporušuje zásady ustáleného styku společenského neb obchodního, tím méně pak všeobecně uznaných zásad mravních. (Viz rozh. čís. 5903 sb. n. s.). Poněvadž se tedy setkaly dvě vzájemné pohledávky vykazující všechny náležitosti stanovené v § 1438 obč. zák., právem tvrdila žalovaná strana, že pohledávka žalobcova již v době podání žaloby neexistovala, ježto zanikla započtením.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest nesporné, že žalované družstvo částku 2.813 Kč 24 h, kterou mělo žalobci vyplatiti, si zadrželo na úhradu své vzájemné pohledávky vzniklé tím, že v prodejně svěřené žalobcovu vedení bylo zjištěno manko na penězích 3.042 Kč 40 h a na zboží v ceně 4.757 Kč 16 h. Výše tohoto schodku jest rovněž nesporná. Rozhodnutí sporu závisí jen na tom, zda se žalobce platně zavázal písemným ujednáním ze dne 17. prosince 1930, jehož pravost uznal, že nahradí žalovanému družstvu i ztráty zboží a peněz, jež sám nezavinil, zejména škodu vzniklou krádežemi třetích osob. Odvolací soud správně vyložil obsah a smysl onoho ujednání a dovolatel namítá v podstatě jen, že taková všeobecná klausule o ručení za nezaviněné ztráty se příčí dobrým mravům ve smyslu § 879 prvý odstavec obč. zák. o že tu jde vlastně o »pojištění« žalovaného družstva na úkor žalobce. S dovolatelovým názorem, že ujednání stran o žalobcově ručení za ztráty jím nezaviněné jest neplatné pro rozpor s dobrými mravy, nelze souhlasiti. Ve shodě s rozhodnutím čís. 5903 sb. n. s. vyložil odvolací soud správně, že takové ujednání není žádným zákonem zakázáno ani svým obsahem a účelem neporušuje zásady ustáleného zvyku společenského neb obchodního, ani všeobecně uznané zásady mravní. Účelem ujednání zřejmě bylo, čeliti tomu, by žalobce jako skladník, jemuž bylo svěřeno vedení prodejny žalovaného družstva pod vlastní odpovědností, neopomíjel veškeré povinné pozornosti a péče tak, by žalované družstvo bylo chráněno před ztrátami zboží a peněz v prodejně. Záleželo jen na žalobci, zda na uvedené ujednání chtěl či nechtěl přistoupiti, a učinil-li tak, tedy se nemůže z převzatého závazku vyzouvati poukazem na jeho domnělý rozpor s dobrými mravy, protože prý měl malý plat. Bylo by proto zbytečné uvažovati o tom, jak se obvykle praktikuje složení a použití zaměstnancovy kauce, v jakých poměrech jsou dnes družstva vůbec

a jaký jest finanční stav žalované strany. Srovnání smluveného ručení žalobcova za zjištěný schodek ve svěřené mu prodejně se smlouvou pojišťovací jest zcela nepřípadné, jak plyne již z doslovu ustanovení § 1288 obč. zák.

Čís. 13595.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Postupník ze zákona (okresní nemocenská pojišťovna) může opříti příslušnost pro uplatněný náhradní nárok o příslušnost podle § 9 aut. zák. Lhostejno, že jest nárok poškozeného posuzovati podle občanského práva a zda jde na straně žalované o nerozlučné společníky v rozepři, či jen o nevlastní společenství v rozepři.

(Rozh. ze dne 1. června 1934, R II 203/34.)

Žalující okresní nemocenská pojišťovna domáhala se na majiteli automobilu Josefu F-ovi a na řidiči Janu B-ovi náhrady škody, kterou utrpěla tím, že platila ošetřovné v nemocnici a nemocenské příspěvky Augustinu Sch-ovi, jenž utrpěl poranění při srážce svého motorového kola s automobilem, řízeným druhým žalovaným. Námitce místní nepříslušnosti vznesené Josefem F-em soud prvé stolice vyhověl a žalobu ohledně něho odmítl. Důvody: Podle udání žaloby stal se úraz, ze kterého žalobkyně uplatňuje nárok na náhradu škody, dne 12. června 1933. Žaloba však došla na okresní soud v S. teprve dne 29. prosince 1933, tedy po lhůtě šestiměsíční v § 6 zák. ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. uvedené. Jelikož žalobkyně ani v žalobě, ani později netvrdila, že se dozvěděla o škodě a osobě povinné náhradou teprve později, bylo námitce místní nepříslušnosti žalovaným Josefem F-em vznesené vyhověti, jelikož tím, že nárok nebyl vznesen ve lhůtě § 6 aut. zák. cit., jest nárok podle zák. o ručení automobilů promlčen, nelze proto dále ani použíti § 9 tohoto cit. zákona o místní příslušnosti pro žaloby o náhradu škod, které byly způsobeny provozováním jízdního silostroje, jelikož pro veškeré i formální i meritorní řízení přicházejí pro promlčení v úvahu jen předpisy civ. řádu soudního a obecného občanského zákona. Prvžalovaný nebydlí v obvodu okresního soudu v S., nýbrž v obvodu okresního soudu v P., strana žalovaná netvoří společenství rozepře podle § 11 c. ř. s., jelikož nároky žalující strany proti žalovaným nespočívají při použití předpisů občanského zákona na témže právním důvodu. Rekursní soud zamítl námitku místní nepříslušnosti, vznesenou žalovaným Josefem B-em. Důvody: Ustanovení § 9 automobilového zákona jest všeobecné a může se příslušnosti soudu v něm uvedeného dovolávati nejen poškozený sám, nýbrž i třetí osoby, které z této škodné události, ze srážky automobilů a poškození osoby při ní, odvozují své nároky proti řidiči auta i jeho majiteli, spoluzavázanému podle ustanovení téhož zákona. Při tom jest nerozhodné, zdali se nárok zakládá na ručení podle §§ 1 a 2 zák. autom., či na všeobecném důvodu náhrady škody, rozhodným jest jen, že se nárok odvozuje ze srážky aut. Proto jest také ne-